

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/18008,Pajdak-Antoni.html>
2023-06-02, 18:27

Pajdak Antoni

Antoni Pajdak, ur. 7 XII 1894 w Biskupicach k. Wieliczki, zm. 20 III 1988 w Warszawie. Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydz. Prawa (1921), w 1922 doktorat.

Od 1910 w Związku Walki Czynnej, od 1912 w Związku Strzeleckim. 1914-1917 w Legionach Polskich, od 1917 w Polskiej Organizacji Wojskowej, w 1917 aresztowany przez władze austriackie, odesłany do Legionów, po odmowie złożenia przysięgi na wierność Austrii wcielony do armii austriackiej i wysłany na front włoski. Od 1919 w PPS. W 1920 uczestnik wojny polsko-sowieckiej. 1923-1926 urzędnik w starostwie powiatowym w Radomsku, 1926-1928 wicestarosta w Koninie, następnie w Słupcy, 1928-1930 burmistrz Radomska, od 1935 adwokat w Krakowie, w 1939 wiceburmistrz Krakowa. 1939-1945 w PPS-WRN komendant Milicji Robotniczej; od 1940 w Politycznym Komitecie Porozumiewawczym, następnie w Krajowej Reprezentacji Politycznej i Radzie Jedności Narodowej. Od 1943 II z-ca Delegata Rządu RP na Kraj; 1944-1945 w Krajowej Radzie Ministrów. Uczestnik Powstania Warszawskiego. 28 III 1945 aresztowany przez NKWD w Pruszkowie (z innymi przywódcami polskiego państwa podziemnego), wskutek niezłomnej postawy w śledztwie (odmowa jakichkolwiek zeznań) jego sprawę wyłączono z moskiewskiego procesu szesnastu, w osobnym tajnym postępowaniu skazany w XI 1945 na 5 lat więzienia (do 1949 osadzony w Moskwie, następnie we Włodzimierzu n. Kłazmą) i 5 lat zesłania na Syberii (drwał w Kraju Krasnojarskim). Od 1955 w Polsce. 1956-1964 adwokat, 1956-1968 radca prawny w Instytucie Pax. Od 1968 na emeryturze. W 1972 współinicjator wystąpienia (z grupą b. legionistów) do premiera rządu PRL z memoriałem domagającym się uczciwej oceny Legionów. W XII 1975 sygnatariusz Listu 59 do Sejmu PRL przeciwko planowanym zmianom w Konstytucji, w I 1976 współautor (z Janem Olszewskim, Stanisławem Szczuką i Wojciechem

Miejsce urodzenia Biskupice k. Wieliczki

Data urodzenia 7-12-1894

Miejsce śmierci Warszawa

Data śmierci 20-03-1988

Ziemińskim) Listu 14 przeciw konstytucyjnemu zapisowi o nierozzerwalności sojuszu z ZSRS. 23 IX 1976 współzałożyciel KOR, obserwator procesów radomskich. 25 III 1977 współzałożyciel ROPCiO, w V 1977 wycofał się. Współautor (z Anielą Steinsbergową, Ludwikiem Cohnem, Adamem Szczypiorskim) wystąpienia do przewodniczącego Międzynarodówki Socjalistycznej Willy Brandta ws. aresztowań wśród członków KOR. 18 IX 1977 sygnatariusz Deklaracji Ruchu Demokratycznego, 23 VIII 1979 Apelu Komitetu Porozumienia na rzecz Samostanowienia Narodu o przeprowadzenie wolnych wyborów do Sejmu. 10 III 1980 pobity przez tzw. nieznaną sprawców, hospitalizowany. Członek Komitetu Obchodów 25. rocznicy Poznańskiego Czerwca '56.

13 X 1983 sygnatariusz protestu (m.in. z Jerzym Ficowskim, ks. Zbigniewem Kamińskim, Janem Kielanowskim, Edwardem Lipińskim, Haliną Mikołajską, A. Steinsbergową, Józefem Rybickim, ks. Janem Zieją) przeciwko postawieniu zarzutów karnych członkom b. KSS KOR Jackowi Kuroniowi, Adamowi Michnikowi, Zbigniewowi Romaszewskiemu i Henrykowi Wujcowi; 12 II 1984 podpisał Oświadczenie sygnowane przez działaczy b. KSS KOR (m.in. Konrada Bielińskiego, Jana Józefa Lipskiego, Jana Lityńskiego), członków RKW Mazowsze (Zbigniewa Bujaka, Zbigniewa Janasa, Wiktora Kulerskiego) oraz czeskosłowackiej Karty '77 (m.in. Václava Bendę, Václava Havla, Annę Šabatovą) o uwolnienie więźniów politycznych. 17 XII 1986 sygnatariusz listu do Michaiła Gorbaczowa ws. sprowadzenia do kraju prochów zmarłych w ZSRS przywódców Polski podziemnej, sądzonych w procesie szesnastu.

Odznaczony Krzyżem Niepodległości (1932), Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami (1944), Krzyżem Armii Krajowej (1970), Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (Londyn 1988) i pośmiertnie Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (2006).

5 I 1976 – 23 IX 1983 rozpracowywany przez Wydz. III/III-2 KS MO/SUSW w ramach SOR krypt. Prawnik.

Krzysztof Biernacki

[Region Mazowsze, Warszawa](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)